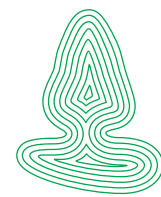

Eiendommer og utmark

1. Arealfordeling og eierforhold

skog+
landskap

Av Henrik Forsberg Mathiesen

Utmark dekker drøyt 72 prosent av landarealet i Norge. Med dette mener vi snaumark, myr, uproduktiv skog, vann og breer. Bare 77 prosent av utmarksarealene tilhører eiendom med klart definert eier.

For enkelte kommuner utgjør teiger kodet med ukjent status en betydelig andel av totalarealet. Spesielt gjelder dette for kommuner med store fjellområder, noe som i hovedsak skyldes at den opprinnelige kartlegging har prioritert by- og tettstedsområder samt jord- og skogområder under skoggrensa.

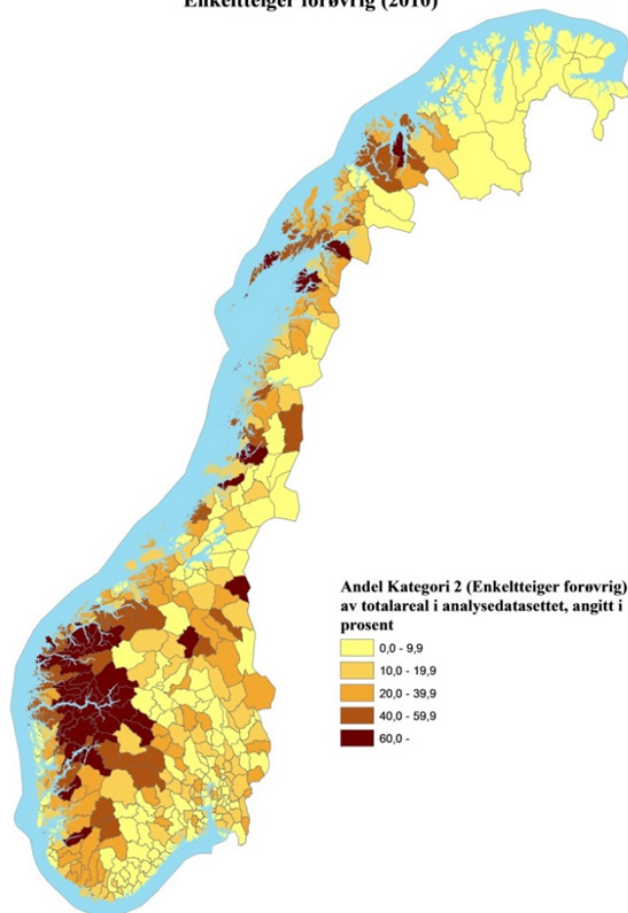
Metode

Skog og landskap og Statistisk Sentralbyrå har utviklet et landsdekkende datasett hvor informasjon fra eiendomskartet i matrikkelen er koblet mot arealressurskart AR5 og AR50. Datasettet ble etablert i 2010 og inkluderer alle eiendommer og teiger over 5 dekar som ikke i sin helhet er klassifisert som vann. Dette utgjør 96 % av Norges landareal. Nærmere beskrivelse av metode og analysedatasettet finnes i rapport 14/2012, Skog og landskap. Dette er den første av flere rapporter fra dette prosjektet.

Eierforhold

Datasettet inneholder 372 300 eiendomsteiger med et samlet areal på 311,7 millioner dekar. 81 % av eiendomsteigene og 77 % av arealet tilhører en eiendom med *klart definert eier*. 19 prosent av enhetene og 23 % av arealet tilhører *Enkeltteiger for øvrig*. Av disse er litt over halvparten teiger med jordsameie, teiger med flere matrikkelenheter uten kjent innbyrdes avgrensning og ulike eiere, eller tvisteteiger. Litt under halvparten er kodet med *ukjent status*, dvs. at de ikke har registrert grenser og/eller eierforhold i Matrikkelens database.

Kommunevis fordeling av andelen av arealet som faller i Kategori 2
Enkeltteiger for øvrig (2010)

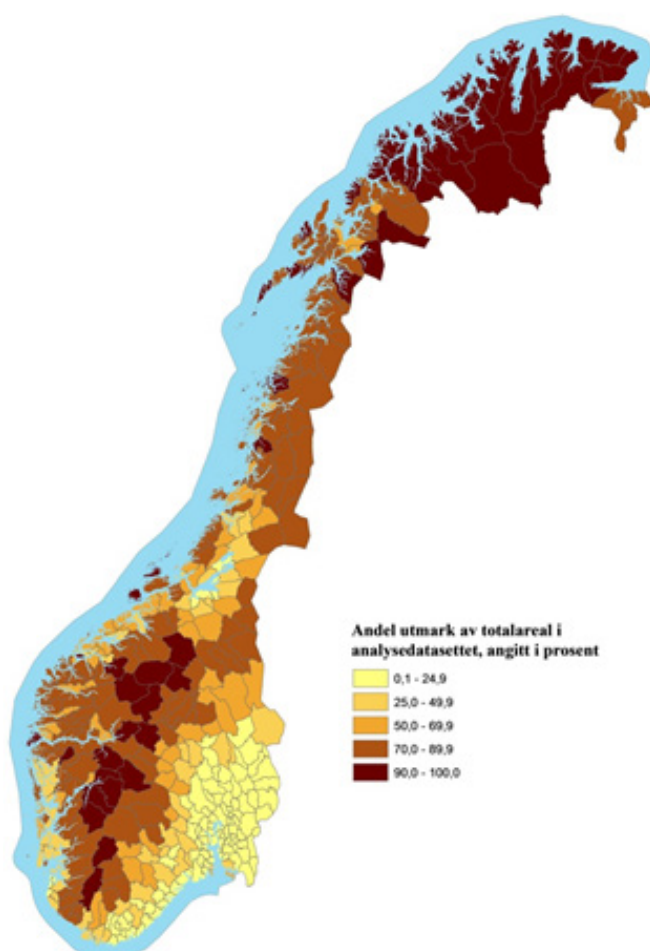

Arealfordeling

Utmark, her definert som snaumark, myr, uproduktiv skog, vann og breer, utgjør 234 millioner dekar, eller 75,4 % av landarealet i datasettet. Som det fremgår av kart 1, ligger store deler av utmarka i fjellregionene på Vestlandet og i Nord-Norge. Produktiv skog utgjør

23,5 % av landarealet, mens dyrka mark utgjør 3,6 %. Bare 0,5 % av landarealet er bebyggt areal eller areal til samferdsel.

Andel areal med utmark, fordelt på kommuner (2010)

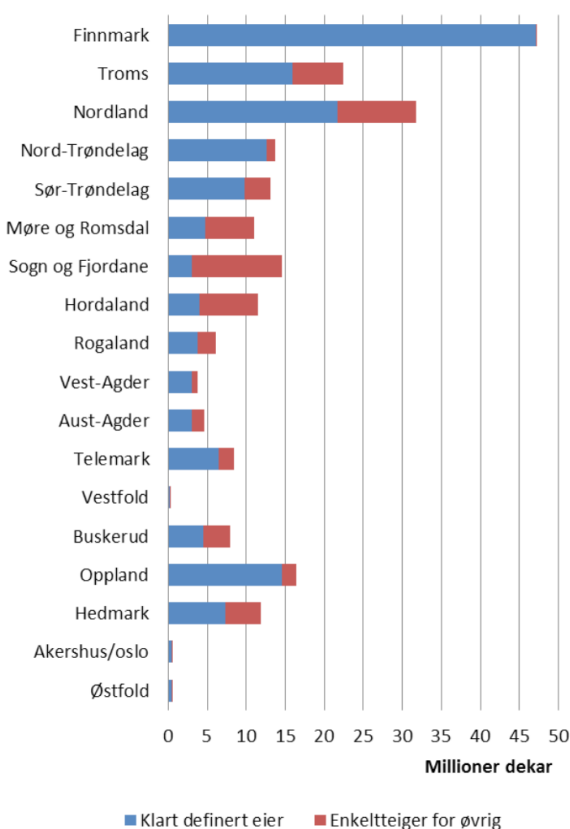
Kart 1 (SSB): Andel areal med utmark, fordelt på kommuner.

Eierforhold i utmarka

Av arealet definert som utmark i undersøkelsen tilhører 72 % eiendommer med klart definert eier. 28 % av utmarksarealet er klassifisert som *Enkeltteiger for øvrig*.

Det er store regionale forskjeller. På det sentrale Østlandet finnes det lite utmark og utmarka har i all hovedsak klart definert eier. I Vestfold er 12,3 % av landarealet utmark og bare 11 % av dette arealet er klassifisert som Enkeltteiger for øvrig. I fjellområdene er det mer utmark og store deler av dette arealet tilhører kategorien Enkeltteiger for øvrig. I Sogn og Fjordane er 80,7 % av landarealet utmark. Av dette er igjen 79,2 % klassifisert som *Enkeltteiger for øvrig*.

Utmarksareal etter type eierforhold og fylke

Litteratur:

Lågbu, R., Aune-Lundberg, L., Snellingen-Bye, A., Gundersen, G.I., Strand, G-H. Arealstatistikk: Eiendommer og utmark. Skog og landskap, rapport nr. 14/20